NAČRT ZA RAVNANJE Z RAZISKOVALNIMI PODATKI

OBRAZEC ARIS

Ta obrazec je namenjen pripravi načrta za ravnanje z raziskovalnimi podatki (NRRP) za raziskovalne projekte, ki jih (so)financira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS), kot je določeno v 4. členu Uredbe o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti (Uradni list RS, št. 59/23).

Raziskovalni podatki so opredeljeni kot zapisi o dejstvih (številčni podatki, besedilni, zvočni in slikovni zapisi), ki predstavljajo osnovno podlago za znanstveno raziskovanje in ki v okviru znanstvene skupnosti veljajo kot ustrezno sredstvo za preverjanje veljavnosti raziskovalnih spoznanj.

Prosimo vas, da izpolnite spodnji obrazec NRRP in ga posredujete ARIS **najkasneje v šestih mesecih od začetka izvajanja raziskovalnega projekta**. Priporočljivo je, da NRRP med izvajanjem raziskovalnega projekta po potrebi redno pregledujete in posodabljate. V primeru sprememb posodobljen NRRP priložite vmesnemu in zaključnem poročilu o rezultatih raziskovalnega projekta.

Pregled vsebine NRRP:

0. Splošne informacije
1. Povzetek in opis raziskovalnih podatkov
2. Shranjevanje in varnostno kopiranje podatkov
3. Zagotovitev podatkov na način FAIR
    3.1 Zagotavljanje najdljivosti podatkov (F)
    3.2 Zagotavljanje dostopnosti podatkov (A)
    3.3 Zagotavljanje interoperabilnosti podatkov (I)
    3.4 Zagotavljanje ponovne uporabe podatkov (R)
4. Etični in pravni vidiki
5. Drugi raziskovalni rezultati
6. Finančna sredstva

Uporabljene kratice:

- ADP – Arhiv družboslovnih podatkov
- GDPR – Splošna uredba o varstvu podatkov
- IT – informacijska tehnologija
- RO – raziskovalna organizacija
- ZVDAGA – Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih
- ZVOP-2 – Zakon o varstvu osebnih podatkov

Navodilo za izpolnjevanje

Obrazec izpolnite tako, da vsebino vnašate v celice v skrajnem desnem stolpcu oz. tam označite eno od ponujenih možnosti. V teh celicah so sedaj v sivi barvi pisave *navedeni razlage oz. navodila za vnos ustreznih podatkov in opisov. To pomožno besedilo lahko po vnosu vsebine izbrišete.*

0	**Splošne informacije**	
0.1	**Šifra projekta**	J5-60091
0.2	**Naziv projekta**	Vključevanje priseljencev v sistem socialne varnosti v Sloveniji: analiza statističnih kazalnikov, politik, javnega mnenja in medijskega poročanja
0.3	**Šifra vodje projekta**	19109
0.4	**Ime in priimek vodje projekta**	dr. Romana Bešter
0.5	**Ime in priimek osebe, ki je v RO zadolžena za podporo pri ravnanju z raziskovalnimi podatki**	Antonija Todić Posvet: ob začetku projekta in pri vsaki posodobitvi NRRP
0.6	**Interna pravila RO za ravnanje z raziskovalnimi podatki**	Navodila (priporočila) za ravnanje z raziskovalnimi rezultati na INV
0.7	**Verzija NRRP**	verzija 1.1 (18. 9. 2026)
1	**Povzetek in opis raziskovalnih podatkov**	
1.1	**Ali boste pri projektu ponovno uporabili že obstoječe podatke predhodnih raziskav?**	x Da ☐ Ne Ponovno bomo uporabili raziskovalne podatke, zbrane v okviru projekta »Izzivi integracije priseljencev in razvoj integracijske politike v Sloveniji« (J5-9351), ki se navezujejo na položaj priseljencev v sistemu socialne varnosti v Sloveniji. Uporabili jih bomo z namenom primerjave z novejšimi podatki, ki jih bomo zbrali v tem projektu. V okviru DS2 bomo uporabili znanstvene publikacije, bibliografske zapise in druge javno dostopne informacije, identificirane v sistematičnem pregledu literature. V okviru DS6 bomo ponovno uporabili podatke, ki jih Statistični urad Republike Slovenije pripravi za raziskovalni dostop na podlagi odobrene vloge in pogodbe. Podrobnejši opis posameznih podatkovnih sklopov, njihove obdelave in formatov je naveden v točki 1.2.
1.2	**Katere vrste podatkov boste ustvarili oz. ponovno uporabili in v katerih formatih bodo shranjeni?**	**DS2: Pregled literature** Analiza sekundarnih podatkov. Ustvarili bomo **besedilne** podatke, ki izvirajo iz procesa pregleda in sinteze znanstvene literature. Ti podatki so ključni za vzpostavitev teoretičnega okvira in identifikacijo raziskovalnih vrzeli. - bibliografski podatki (metapodatki o posameznih znanstvenih delih (članki, knjige), ki jih bomo

		identificirali kot relevantne med sistematičnim pregledom literature. Vključevali bodo: avtorje, naslove, imena revij/konferenc, letnike objave, izvlečke (abstrakte), ključne besede in DOI. Podatke bomo uvozili in organizirali v **Zoteru,** ki omogoča izvoz v standardne formate, kot sta RIS (.ris) in BibTeX (.bib), CSV. - anotirani in prebrani dokumenti (gre za polna besedila znanstvenih člankov (v PDF obliki, priloženi ustreznim bibliografskim vnosom znotraj **Zotera**), ki so bili prebrani, z označenimi ključnimi odlomki, dodanimi opombami, poudarki in komentarji (format: .pdf). - ekstrahirani in sintetizirani podatki - interpretacija in sinteza z namenom zbrati relevantne informacije iz vseh virov na dosleden in organiziran način, kar preprečuje, da bi pomembne podrobnosti spregledali, in poenostavi nadaljnjo analizo (format: .xlsx). **DS3: Analiza politike socialnega varstva in zakonodaje** Analiza sekundarnih podatkov. - Podroben opis metodologije analize, vključno s kriteriji za izbor dokumentov, pristopom k analizi vsebine in primerjalni analizi (format: .pdf). - Seznam vseh preučenih zakonov, uredb, pravilnikov, strategij in programov (z povezavami do uradnih poročil in analiz, itd) (format: pdf). **DS4: Analiza integracijske politike** Analiza sekundarnih podatkov. Preučili bomo obstoječo slovensko integracijsko politiko z analizo sekundarnih besedilnih podatkov. Ti podatki bodo pridobljeni z namizno raziskavo, ki bo vključevala pregled in analizo strateških političnih dokumentov ter relevantne zakonodaje. - Dokumentacija podatkov (readme datoteka): podroben opis metodologije (kako bomo izbirali dokumente, katere kriterije bomo uporabili za analizo, kako bomo kategorizirali informacije); format: .pdf. - Zbirka analiziranih dokumentov: (seznam s povezavami do dokumentov) čeprav so to "sekundarni podatki", bodo za našo raziskavo primarni viri; format: .pdf. - Sistematični pregled: preglednice ali tekstualni dokumenti z zabeleženimi ključnimi ugotovitvami iz vsakega dokumenta glede na raziskovalna vprašanja; format: .pdf. **DS5: Analiza politik večkulturnosti** Analiza sekundarnih podatkov. Preučili bomo obstoječo slovensko integracijsko politiko z analizo sekundarnih besedilnih podatkov. Ti podatki bodo pridobljeni z namizno raziskavo, ki bo vključevala pregled in analizo strateških političnih dokumentov ter relevantne zakonodaje. - Dokumentacija podatkov (readme datoteka): podroben opis metodologije (kako bomo izbirali dokumente, katere kriterije bomo uporabili za analizo, kako bomo kategorizirali informacije); format: .pdf.

		- Zbirka analiziranih dokumentov: (seznam s povezavami do dokumentov) čeprav so to "sekundarni podatki", bodo za našo raziskavo primarni viri; format: .pdf. - Sistematični pregled: preglednice ali tekstualni dokumenti z zabeleženimi ključnimi ugotovitvami iz vsakega dokumenta glede na raziskovalna vprašanja; format: .pdf. **DS6: Statistični pregled - položaj priseljencev v državi blaginje** V okviru tega delovnega svežnja bomo pridobili številčne podatke iz zbirk, ki jih vodijo državne službe o denarnih socialnih prejemkih po zakonodaji, ki ureja to področje. Za podatke bomo zaprosili SURS, po potrebi pa tudi Ministrstvo za demografijo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Podatki so pomembni za ugotovitev obsega uveljavljanja pravic in denarnih dodatkov ter za opredelitev skupin prejemnikov. Podatki bodo vključevali podatkovne zbirke in spremenljivke, določene v pododbi s SURS, skupaj z ustrezno metodološko in metapodatkovno dokumentacijo. Izvorne mikropodatkovne zbirke bodo povezane in analizirane v zavarovanem raziskovalnem okolju SURS. V njem bodo nastajale delovne povezane in analitične datoteke, dokumentacija obdelave ter analitična koda oziroma zapisi uporabljenih postopkov. Formati teh datotek bodo odvisni od okolja in programske opreme, ki ju SURS omogoči za izvedbo analize. Iz okolja SURS bodo preneseni le podatki, ki jih SURS odobri po preverjanju: agregirane preglednice, grafični prikazi, metodološka dokumentacija ipd. Preglednice bodo shranjene v formatih CSV oziroma XLSX, grafični prikazi v PNG, SVG oziroma PDF, dokumentacija pa v TXT, CSV in PDF. **DS7: Anketa med prebivalci Slovenije** V okviru projektne aktivnosti (7.1), ki vključuje pripravo metodološkega orodja in izvedbo ankete med prebivalstvom Slovenije, bodo ustvarjene naslednje vrste podatkov: - Številčni podatki: Podatki, zbrani z anketo, bodo v obliki strukturiranih numeričnih in kategorijskih podatkov. Ti bodo vključevali odgovore na vprašanja o stališčih prebivalstva do integracije in politik multikulturalizma, vključevanja priseljencev v sistem socialne države ter demografske, socialno-ekonomske, kulturne in politične dejavnike, ki vplivajo na ta stališča. Ti podatki bodo shranjeni v podatkovni zbirki. - Besedilni podatki: metodološki opisi, vprašalnik in dokumentacijo postopkov. - Metapodatki: podatkih, ki bodo opisovali zbrane podatke (npr. struktura vprašalnika, definicije spremenljivk, opis vzorčenja, metodologija zbiranja podatkov), bodo prav tako ustvarjeni in shranjeni v besedilni obliki.

		Raziskovalni podatki aktivnosti 7.2 zajemajo vse podatke, ki so ustvarjeni, zbrani ali obdelani za doseganje raziskovalnih ciljev. Ti podatki so ključni za analizo, interpretacijo in deljenje rezultatov v skladu z načeli odprte znanosti. Za shranjevanje in upravljanje podatkov (aktivnosti 7.1 in 7.2) bodo uporabljeni naslednji formati: - CSV (Comma-Separated Values): Za shranjevanje anketnih podatkov. Format omogoča enostavno deljenje, obdelavo in analizo podatkov v različnih programskih orodjih in je primeren za dolgoročno hrambo ter ponovno uporabo podatkov. - PDF: Za shranjevanje končnih različic metodološke dokumentacije, vprašalnika in poročil o pilotnem testiranju ali postopkih zbiranja podatkov. Primeren je za deljenje dokumentov, ki ne zahtevajo nadaljnje obdelave. **DS8: Analiza medijskega poročanja** Analiza člankov v izbranih štirih slovenskih medijih. Ustvarili bomo besedilne podatke, ki izvirajo iz kvantitativne in kvalitativne analize besedil. Ti podatki so ključni za interpretacijo medijskega poročanja znotraj vzpostavljenega teoretičnega okvira in že identificiranih raziskovalnih vrzeli. Analiza medijskega poročanja v izbranih štirih novičarskih medijih ● Dokumentacija z opisom metodologije analize, vključno s kriteriji za izbor analiziranih člankov in kodirne knjige za analizo vsebine. Format hrambe: PDF. Za shranjevanje končnih različic metodološke dokumentacije, kodirne knjige in poročil o pilotnem testiranju ali postopkih zbiranja podatkov. Primeren je za deljenje dokumentov, ki ne zahtevajo nadaljnje obdelave. ● Ekstrahirani podatki – članki analizirani s programom Maxqda, s pomočjo analize pridobljeni primarni podatki. V pregledni tabeli in v obliki tekstovnih dokumentov zbrani in organizirani analizirani primarni podatki. Podatkovna zbirka v obliki strukturiranih numeričnih, kategorijskih in interpretativnih podatkov. Formata hrambe: CSV in .pdf. Format omogoča enostavno deljenje, obdelavo in analizo podatkov v različnih programskih orodjih in je primeren za dolgoročno hrambo ter ponovno uporabo podatkov. Tudi ključno za analizo, interpretacijo in deljenje rezultatov v skladu z načeli odprte znanosti.
1.3	**Kakšen je namen ustvarjanja, zbiranja oz. ponovne uporabe podatkov in njihova povezava s cilji projekta?**	**DS2: Pregled literature** Namen pregleda literature o odnosih večinskega prebivalstva do integracije, multikulturalizma in politik socialnega varstva v Sloveniji in Evropi je sistematično zbrati, analizirati in povzeti obstoječe znanstvene

		študije, da bi dosegli naslednje cilje: - Pregled obstoječega znanja: Ustvariti celovit vpogled v trenutno stanje raziskav, v povezavi z odnosom večinskega prebivalstva do integracije, multikulturalizma in socialnih politik, ter identificirati ključne trende, vzorce in spoznanja. - Identifikacija vrzeli: Ugotoviti področja, kjer raziskave manjkajo ali so pomanjkljive. - Ocena prednosti in slabosti: Kritično oceniti metodološke pristope, kakovost in omejitve obstoječih študij, da bi razumeli njihovo zanesljivost in uporabnost. **DS3: Analiza politike socialnega varstva in zakonodaje** - Raziskati želimo, kakšen je položaj priseljencev na področju socialne varnosti v Sloveniji z vidika zakonodaje in politik (formalnopravni status) in ali obstoječa slovenska socialna politika vključuje programe, storitve in ukrepe za integracijo priseljencev ter ali prepoznava njihove potrebe po socialni varnosti in socialni vključenosti. **DS4: Analiza integracijske politike** - Namen tega delovnega sklopa je celovita analiza in evalvacija slovenskih integracijskih politik in programov, z osredotočenostjo na njihov prispevek k vključevanju priseljencev v družbo. **DS5: Analiza politik večkulturnosti** - Namen tega delovnega sklopa je celovita analiza in evalvacija slovenskih politik in programov s področja večkulturnosti, z osredotočenostjo na njihov prispevek k vključevanju priseljencev v družbo. **DS6: Statistični pregled - položaj priseljencev v državi blaginje** Raziskati želimo, v kolikšni meri so priseljenci prejemniki socialnih transferjev (število prejemnikov, vrste in zneski socialnih transferjev). Številčne podatke bomo obdelali, da bi prikazali obseg pravic in denarnih dodatkov, ki jih uveljavljajo priseljenci na podlagi zakonodaje. Namen je spoznati, kako socialna država odgovarja na eksistenčne potrebe priseljencev in tudi, kakšen je obseg zaščite priseljencev oziroma kakšna je hierarhija dostopa do socialnih pravic glede na pravni status, saj preplet zakonodaje, ki ureja področje migracij, ustvarja spekter različnih statusov, vsak od njih pa prinaša različen obseg pravic. **DS7: Anketa med prebivalci Slovenije** Podatki se ustvarjajo in zbirajo za analizo stališč odraslega prebivalstva Slovenije do integracije priseljencev in politik večkulturnosti ter dejavnikov (demografskih, socialno-ekonomskih, kulturnih, političnih), ki nanje vplivajo. Zbrani bodo prek ankete. Z analizo podatkov, zbranih v raziskavi, bomo ugotavljali,

		ali in zakaj slovensko prebivalstvo meni, da so določene družbene skupine bolj ali manj upravičene do dostopa do socialnih storitev, in kateri dejavniki vplivajo na javno mnenje. Preučili bomo odnos slovenskega prebivalstva do multikulturalizma in integracije priseljencev ter do politik, ki se nanašajo na multikulturalizem in integracijo. Raziskali bomo morebitne povezave med stališči prebivalcev Slovenije do politik multikulturalizma in integracije (izgradnje naroda) na eni strani ter stališči do socialne države in integracije priseljencev v njej na drugi strani. **DS8: Analiza medijskega poročanja** Namen analize medijskega poročanja je oceniti, kako novičarski mediji, okvirjajo in reprezentirajo multikulturalizem in integracijo priseljencev v Sloveniji. Kvantitativno in kvalitativno bomo analizirali morebitne oblike oziroma pojavljanje rasizma in orientalizma v poročanju najbolj branih ter obiskanih medijev na temo integracije v kontekstu socialne (države) blaginje. Sistematična analiza medijskega poročanja na izbranem vzorcu člankov želi doseči naslednje cilje: - Oris načina medijskega poročanja (inkluziven vs. izključujoč; sprejemanje vs. zavračanje; strah vs. solidarnost; kontekst vs. dekontekstualizacija itd.), - Analiza sloga poročanja, citiranih virov, kontekstualizacije teme, - Interpretacija rezultatov analize medijskega poročanja v kontekstu spreminjajoče medijske krajine.
1.4	**Kakšna je pričakovana velikost podatkov, ki jih nameravate ustvariti oz. ponovno uporabiti?**	X 0–10 GB ☐ 10–100 GB ☐ 100–1000 GB ☐ >1000 GB
2	**Shranjevanje in varnostno kopiranje podatkov**	
2.1	**Kje bodo podatki med izvajanjem projekta shranjeni in varnostno kopirani?**	INV ima za potrebe raziskovalne dejavnosti vzpostavljen interni strežnik, ki omogoča varno hrambo podatkov in obnovo starejših različic datotek. Celoten strežnik se prav tako redno samodejno varnostno kopira v storitev ARNES Shramba. **DS2: Pregled literature** - **bibliografski podatki** (Zotero knjižnica; metapodatki)**:** Podatki bodo shranjeni lokalno na raziskovalčevem računalniku in sinhronizirani z oblakom Zotero za varnostno kopiranje in dostopnost. - **Priloženi PDF-ji:** PDF-ji bodo shranjeni v sinhronizirani mapi Zotero, prav tako bodo varnostno kopirani na INV strežnik. - **Ekstrahirani in sintetizirani podatki:** v xlsx formatu bodo shranjeni na strežniku INV.

		Varnostno kopiranje: Redne avtomatizirane varnostne kopije celotne Zotero knjižnice (vključno z metapodatki in priloženimi datotekami) se bodo izvajale **prek vgrajene sinhronizacijske funkcije Zotero Cloud**. Dodatna tedenska ročna kopija bo shranjena na INV strežnik. **DS3: Analiza politike socialnega varstva in zakonodaje** Podatki so shranjeni na prenosnem disku, ki ga hrani raziskovalka, odgovorna za pridobivanje in analizo teh podatkov. Varnostna kopija se hrani na strežniku Univerze v Ljubljani, ki ima urejeno visoko stopnjo zaščite podatkov. Izvlečki zakonov in strategij za področje socialnega varstva in priseljevanja so prav tako shranjeni na prenosnem disku ene od raziskovalk in na strežniku Univerze v Ljubljani. **DS4: Analiza integracijske politike** Raziskovalni podatki bodo shranjeni in varnostno kopirani na strežniku INV. Za to specifično dokumentacijsko raziskavo, ki vključuje besedilne podatke (analiza zakonodaje in strateških dokumentov), infrastruktura INV zagotavljajo zadostno količino prostora in ustrezno stopnjo varnosti. Glede na naravo podatkov (javno dostopni dokumenti in analize le-teh) v tej fazi projekta ni potrebe po uporabi dodatnih rešitev. **DS5: Analiza politik večkulturnosti** Raziskovalni podatki bodo shranjeni in varnostno kopirani na strežniku INV. Za to specifično dokumentacijsko raziskavo, ki vključuje besedilne podatke (analiza zakonodaje in strateških dokumentov), infrastruktura INV zagotavljajo zadostno količino prostora in ustrezno stopnjo varnosti. Glede na naravo podatkov (javno dostopni dokumenti in analize le-teh) v tej fazi projekta ni potrebe po uporabi dodatnih rešitev. **DS6: Statistični pregled - položaj priseljencev v državi blaginje** Izvorne mikropodatkovne zbirke bodo povezane in analizirane v zavarovanem raziskovalnem okolju SURS, skladno s pogodbo o dostopu. V njem bodo nastajale delovne povezane in analitične datoteke, dokumentacija obdelave ter analitična koda oziroma zapisi uporabljenih postopkov. Formati teh datotek bodo odvisni od okolja in programske opreme, ki ju SURS omogoči za izvedbo analize. Iz okolja SURS bodo preneseni le podatki, ki jih SURS odobri po preverjanju: agregirane preglednice, grafični prikazi, metodološka dokumentacija ipd. Ti podatki bodo hranjeni na strežniku INV v projektni mapi z omejenim dostopom. **DS7: Anketa med prebivalci Slovenije** Podatki, zbrani in ustvarjeni v okviru DS7, bodo med izvajanjem projekta shranjeni na naslednjih lokacijah:

		- Anonimizirani numerični podatki (npr. odgovori na anketo v formatu CSV), besedilni podatki (npr. vprašalnik, metodološka dokumentacija v formatih PDF, DOCX) - primarno shranjevanje teh podatkov bo potekalo na osebnih računalnikih članov projektne skupine in na strežniku INV. **DS8: analiza medijskega poročanja** (program Maxqda; metapodatki)**:** Podatki bodo shranjeni v programu Maxqda, lokalno na raziskovalčevem računalniku in sinhronizirani z oblačno storitvijo MI za varnostno kopiranje in dostopnost. - Priloženi PDF-ji (analizirani članki): PDF-ji bodo shranjeni v sinhronizirani mapi v programu Maxqda (dostop preko USB ključa dovoljen le imetniku/uporabniku), ki bo prav tako varnostno kopirana v oblačno storitev MI ali na MI strežnik. - Ekstrahirani in sintetizirani podatki (analiza poročanja)**:** izvoženi analizirani dokumenti v xlsx formatu in v word formatu bodo shranjeni v programu Maxqda, v oblačni storitvi MI ter strežniku MI.
2.2	**Kako boste izbrali podatke za dolgoročno hrambo?**	O izboru podatkov za dolgoročno hrambo bomo odločali v skladu z Zakonom o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti, Uredbo o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti, internimi navodili INV, načeli FAIR ter pravnimi in pogodbenimi pogoji posameznega podatkovnega vira. Dolgoročno bomo hranili dokumentirane končne podatkovne pakete, ki so potrebni za razumevanje, preverjanje in ponovno uporabo projektnih ugotovitev. Začasne, podvojene, nepopolne in tehnične delovne različice bomo po končanem preverjanju kakovosti odstranili v skladu z veljavnimi pravili hrambe. V okviru projekta večinoma ne bomo ustvarjali ali ponovno obdelovali podatkov, ki ne bi bili primerni za dolgoročno hrambo. V okviru DS6 bodo dostop, hramba in morebitno brisanje agregiranih podatkov urejeni po pogodbi s SURS. Pred morebitnim deponiranjem bomo preverili skladnost s pogodbenimi pogoji SURS in tveganje razkritja statistično zaupnih podatkov.

2.3	**Ali bodo podatki shranjeni v zaupanja vrednem repozitoriju?**	x Da ☐ Ne Raziskovalne podatke bomo deponirali v zaupanja vrednih repozitorijih: 1) Zenodo 2) Arhiv družboslovnih podatkov Izbira repozitorija bo temeljila na kakovosti, obsežnosti in relevantnosti deponiranih podatkov. Podatki, zbrani z empiričnim raziskovanjem (DS 7), bodo predvidoma predani v dolgoročno hrambo ADP. Podatki oziroma metapodatki, nastali na podlagi analiz sekundarnih virov (DS 2-5), bodo predvidoma deponirani v Zenodo.
3.	**Zagotovitev podatkov na način FAIR**	
3.1	**Zagotavljanje najdljivosti podatkov (F)**	
3.1.1	**Ali bodo podatki označeni s trajnim identifikatorjem (PID)?**	x Da ☐ Ne Da, raziskovalni podatki bodo označeni s trajnim identifikatorjem (PID). Za označevanje podatkov bomo uporabili DOI. Dodelitev DOI-ja bo potekala prek izbranega zaupanja vrednega podatkovnega repozitorija, v katerega bomo deponirali raziskovalne podatke (Zenodo, ADP).
3.1.2	**Kateri metapodatki bodo ustvarjeni in kateri metapodatkovni standardi bodo pri tem upoštevani?**	**DS2: Pregled literature** - **Bibliografski metapodatki**: ● Avtor(ji) ● Naslov ● Vir (Ime revije, konferenčnega zbornika ali založnika knjige) ● Leto objave ● DOI ● Kratek povzetek vsebine. ● Ključne besede ● Tip vira (npr. članek, poglavje v knjigi, konferenčni prispevek) - **Anotacijski metapodatki:** ● **Opombe:** Vsebinske opombe, komentarji, vprašanja in poudarjeni deli teksta v PDF-jih. ● **Kategorizacija/teme:** Oznake ali kategorije, ki določajo glavno tematiko ali metodološki pristop. ● **Povezave:** Povezave med različnimi viri ali med virom in specifičnim delom vaše raziskave. - **Sintezni metapodatki**: ● **Glavne ugotovitve:** Povzetek ključnih zaključkov študije. ● **Uporabljena metodologija:** Opis raziskovalne

		metode. ● **Relevantnost za projekt:** Kratka opomba o tem, zakaj je ta vir pomemben za specifično raziskovalno temo. **DS3: analiza politike socialnega varstva in zakonodaje** **- Vsebinski metapodatki** ● Področje politike ● Ciljna populacija ● Vrste pravic/ukrepov ● Časovna veljavnost ukrepov - **Pravni metapodatki** ● Naziv pravnega akta ● Vrsta pravnega akta ● Pristojni organ ● Datum sprejema, uveljavitve in/ali prenehanja veljavnosti ● Spremembe (novele) pravnih aktov - **Metodološki metapodatki** ● Namen analize ● Analitični pristop ● Uporabljeni vir - **Metapodatki o podatkovnih virih** ● Naziv in opis podatkovnega niza ● Izvor številčnih podatkov (MNZ, MDDSZ) ● Uporabljene spremenljivke (npr. spol, starost, vrsta denarnega prispevka, število prejemnikov po posameznem dodatku in skupno, število upravičencev po posameznem dodatku in skupno, državljanstvo prejemnikov) - **Etični metapodatki** ● Informacije o anonimizaciji (vsi številčni podatki so anonimizirani) ● Skladnost z zakonodajo - **Metapodatki o shranjevanju in dostopu** **DS4: analiza integracijske politike** Ustvarili bomo naslednje kategorije metapodatkov za vsak raziskovalni podatek (tj. analiziran dokument ali izvedeni podatkovni produkt, kot je preglednica z analizami): **Identifikacija vira/podatka:** ● **Naslov** ● **Avtor/Izdajatelj:** Institucija ali posameznik, ki je dokument izdal ● **Datum izdaje/ustvarjanja:** Datum objave originalnega dokumenta ali datum, ko je bil podatkovni nabor ustvarjen. ● **Tip vira/podatka:** Npr. "Zakonodaja", "Strateški dokument", "Poročilo", "Podatkovna preglednica", "Analitični povzetek". ● **DOI:** Če dokument ima DOI, ga bomo navedli. ● **URL:** Povezava do originalnega spletnega vira, če je dokument javno dostopen. **Opis vsebine:** ● **Povzetek/Opis:** Kratek povzetek vsebine dokumenta ali

		opis podatkovnega nabora in njegovega namena v raziskavi. ● **Ključne besede/tagi:** Seznam relevantnih ključnih besed, ki opisujejo temo dokumenta. **Dublin Core,** ki je osnovni, široko uporabljan in enostaven metapodatkovni standard, ki omogoča opisovanje širokega nabora virov. **DS5: Analiza politik večkulturnosti** Ustvarili bomo naslednje kategorije metapodatkov za vsak raziskovalni podatek (tj. analiziran dokument ali izvedeni podatkovni produkt, kot je preglednica z analizami): **Identifikacija vira/podatka:** ● **Naslov** ● **Avtor/Izdajatelj:** Institucija ali posameznik, ki je dokument izdal ● **Datum izdaje/ustvarjanja:** Datum objave originalnega dokumenta ali datum, ko je bil podatkovni nabor ustvarjen. ● **Tip vira/podatka:** Npr. "Zakonodaja", "Strateški dokument", "Poročilo", "Podatkovna preglednica", "Analitični povzetek". ● **DOI:** Če dokument ima DOI, ga bomo navedli. ● **URL:** Povezava do originalnega spletnega vira, če je dokument javno dostopen. **Opis vsebine:** ● **Povzetek/Opis:** Kratek povzetek vsebine dokumenta ali opis podatkovnega nabora in njegovega namena v raziskavi. ● **Ključne besede/tagi:** Seznam relevantnih ključnih besed, ki opisujejo temo dokumenta. **Dublin Core,** ki je osnovni, široko uporabljan in enostaven metapodatkovni standard, ki omogoča opisovanje širokega nabora virov. **DS6: Statistični pregled - položaj priseljencev v državi blaginje** - **Metapodatki o podatkovnih virih** ● Naziv in opis podatkovnega niza ● Izvor številčnih podatkov (MDDSZ, SURS) ● Uporabljene spremenljivke (npr. spol, starost, vrsta denarnega prispevka, število prejemnikov po posameznem dodatku in skupno, število upravičencev po posameznem dodatku in skupno, državljanstvo prejemnikov) ● Datum ustvarjenja podatkovne baze - **Opis vsebine:** ● **Povzetek/Opis:** Kratek opis podatkovnega nabora in njegovega namena v raziskavi. ● **Ključne besede/tagi:** Seznam relevantnih ključnih besed, ki opisujejo temo dokumenta. **DS7: Anketa med prebivalci Slovenije**

		Ustvarjeni metapodatki - **Opis podatkovnega niza**: ● Naslov ● Povzetek raziskave (cilji, obseg, raziskovalna vprašanja) ● Ključne besede **- Metapodatki o vzorcu**: ● Oznaka vzorca ● Velikost vzorca in odzivnost ● Metoda vzorčenja ● Demografske značilnosti vzorca (npr. starost, spol, izobrazba, regija) **- Metapodatki o zbiranju podatkov**: ● Datum zbiranja podatkov (npr. začetek in konec terenskega dela). ● Metoda zbiranja podatkov. ● Izvajalec ankete ● Tip instrumenta (strukturiran vprašalnik z zaprtimi in potencialno odprtimi vprašanji). **- Metapodatki o podatkih**: ● Struktura podatkov (npr. število spremenljivk, vrste spremenljivk: numerična, kategorična, besedilna). ● Opisi spremenljivk (npr. "spremenljivka Q1: strinjanje z integracijo priseljencev, 5-stopenjska lestvica"). ● Formati podatkov (sav CSV, XML/JSON). ● Velikost podatkovnega niza. **- Metapodatki o obdelavi in analizi**: ● Opis postopkov čiščenja podatkov (npr. odstranjevanje nepopolnih odgovorov). ● Metodologija analize (npr. statistične metode, kot so regresijska analiza, faktorska analiza). ● Programska oprema za analizo. **- Etični in pravni metapodatki**: ● Informacije o anonimizaciji podatkov (npr. odstranitev identifikatorjev). ● Skladnost z zakonodajo (npr. GDPR). ● Pogoji dostopa in ponovne uporabe (npr. licenca, kot je CC BY 4.0). **- Metapodatki o shranjevanju in dostopu**: ● Lokacija shranjevanja (npr. strežnik INV, repozitorij ADP, Zenodo). ● Identifikator podatkov (npr. DOI, če je dodeljen v repozitoriju). ● Kontaktna oseba za dostop do podatkov. **Metapodatkovni standardi** Za zagotavljanje interoperabilnosti, ponovne uporabe in skladnosti z načeli odprte znanosti (FAIR) bo pri ustvarjanju metapodatkov upoštevani standardi DDI, ki ga uporablja Arhiv družboslovnih podatkov. Omogoča natančno dokumentacijo in interoperabilnost podatkov v družboslovju **DS8: analiza medijskega poročanja** - **Opis podatkovnega niza**:

		● Naslov ● Ključne besede - **Metodološki metapodatki** ● Namen analize ● Povzetek raziskave (cilji, obseg, raziskovalna vprašanja) ● Analitični pristop in konceptualni aparat ● Uporabljeni viri ● Uporabljeno kodirno orodje oz. programska oprema za analizo (Maxqda) **- Metapodatki o vzorcu**: ● Oznaka vzorca ● Velikost vzorca ● Metoda oz. proces vzorčenja **- Metapodatki o zbiranju podatkov**: ● Datum zbiranja podatkov (datum kodiranja oz. analize). ● Metoda zbiranja podatkov. ● Koder_ka (ime in priimek) ● Tip analitičnega instrumenta (strukturiran kodirnik za analizo medijskih besedil). **- Metapodatki o podatkih**: ● Struktura podatkov (npr. število spremenljivk, vrste spremenljivk: numerična, kategorična, besedilna). ● Opisi spremenljivk. ● Formati podatkov (sav CSV, XML/JSON, word). ● Velikost podatkovnega niza. **- Metapodatki o shranjevanju in dostopu**: ● Struktura podatkov (npr. število spremenljivk, vrste spremenljivk: numerična, kategorična, besedilna). ● Lokacija shranjevanja (npr. strežnik INV, repozitorij ADP, Zenodo). ● Identifikator podatkov (npr. DOI, če je dodeljen v repozitoriju). ● Kontaktna oseba za dostop do podatkov. **Metapodatkovni standardi** Za zagotavljanje interoperabilnosti, ponovne uporabe in skladnosti z načeli odprte znanosti (FAIR) bo pri ustvarjanju metapodatkov upoštevani standardi DDI, ki ga uporablja Arhiv družboslovnih podatkov. Omogoča natančno dokumentacijo in interoperabilnost podatkov v družboslovju.
3.1.3	**Ali bodo metapodatki vsebovali ključne besede za izboljšanje najdljivosti in**	x Da ☐ Ne

	možnosti ponovne uporabe?	Ključne besede bodo tematsko prilagojene vsebini, tako da bodo zajemale: glavne koncepte, sorodne termine, akronime in uveljavljene kratice. V pomoč nam bodo orodja kot je: Google Trends.
3.2	**Zagotavljanje dostopnosti podatkov (A)**	
3.2.1	**Ali bodo vsi podatki odprto dostopni?**	☐ Da x Ne V skladu z načelom »odprti, kolikor je mogoče, zaprti, kolikor je nujno« bodo odprto dostopni vsi podatki, rezultati in spremna dokumentacija, za katere objava ni omejena z zakonodajo, pogodbenimi pogoji ali pravicami tretjih oseb. Mikropodatki SURS v DS6 bodo dostopni le po postopkih, pogojih in v zavarovanem okolju SURS. Izvornih mikropodatkov ne bomo javno objavili ali deponirali; javno bodo lahko objavljeni le izsledki, ki jih SURS odobri po preverjanju statistične zaupnosti. Za ponovno uporabljene podatke iz projekta J5-9351 ter gradiva tretjih oseb bodo veljali pogoji lastnika podatkov, licence, pogodbe in morebitne privolitve. Javno jih bomo delili le, kadar bo to dovoljeno. Podatki, ki bi lahko omogočili identifikacijo posameznikov, ne bodo javno dostopni. Kadar podatkov ne bo mogoče objaviti, bodo, če bo dovoljeno, odprto dostopni vsaj metapodatki z opisom podatkov, omejitev in pogojev dostopa.
3.2.2	**Kdaj bodo podatki odprto dostopni in za koliko časa?**	Podatki, ki so primerni za objavo, bodo odprto dostopni ob objavi znanstvene publikacije, na katero se nanašajo, oziroma najpozneje ob zaključku projekta. Trenutno časovne zapore ne predvidevamo. Podatki in metapodatki bodo dostopni trajno v skladu s politiko izbranega repozitorija.
3.2.3	**Na kakšen način bo v primeru omejitev pri uporabi omogočen dostop do podatkov med izvajanjem projekta in po njegovem zaključku?**	/

3.2.4	**Ali bo za dostop do podatkov oz. njihovo branje potrebna dodatna dokumentacija oz. informacija o ustrezni programski opremi?**	☐ Da x Ne
3.3	**Zagotavljanje interoperabilnosti podatkov (I)**	
3.3.1	**Katere geslovnike oz. šifrante boste uporabili pri pripravi podatkov in metapodatkov?**	Za zagotovitev interoperabilnosti in ponovne uporabe podatkov v družboslovju bomo uporabili naslednje standarde: Tezaverji, EuroVoc (EU terminologija), LCSH (mednarodna klasifikacija), GESIS Thesaurus (sociologija, politologija), IMISCOE Migration Research Taxonomy System (https://migrationresearch.com/taxonomies). Šifrante: NUTS (regionalna statistika). Nacionalne vire: Cobiss+/Sicris, Termania. Metapodatki bodo vključevali standardizirane ključne besede (npr. iz GESIS Thesaurus) in sledili FAIR načelom za boljšo najdljivost.
3.3.2	**Ali boste primorani uporabiti manj poznane ali**	☐ Da
	lastne geslovnike oz. šifrante?	x Ne
3.4	**Zagotavljanje ponovne uporabe podatkov (R)**	
3.4.1	**Na kakšen način boste zagotovili dokumentacijo, potrebno za ponovno uporabo podatkov?**	K vsakemu sklopu podatkov bomo dodali datoteko “preberi me” oz. “readme” v strojno berljivem formatu (npr. TXT), ki vsebuje o uporabljenih standardih, formatih ali metodologijah pri ustvarjanju podatkov in metapodatkov ipd.
3.4.2	**Ali bodo vaši podatki javno dostopni in licencirani v skladu z odprto licenco CC0, da bo s tem omogočena čim širša ponovna uporaba?**	☐ Da x Ne Podatki, ustvarjeni v okviru projekta bodo licencirani pod licenco CC BY 4.0. Ta licenca bo tretjim osebam omogočala ponovno uporabo podatkov ob ustreznem navedku avtorstva. Metapodatki bodo objavljeni pod licenco CC0.

3.4.3	**Kakšne postopke zagotavljanja kakovosti podatkov boste uporabili?**	**DS2: pregled literature** ***<u>Sistematično iskanje in izbira virov</u>*** – Zagotovitev sistematičnega iskanja po metodologiji PRISMA 2020: o Definiranje iskalnih strategij (opredelitev ključnih besed, iskalnih nizov, ki so relevantni za raziskovalno vprašanje). o Določitev podatkovnih baz in platform za iskanje. o Opredelitev časovnega obdobja in jezikovne omejitve. – Dokumentiranje procesa iskanja: o Vodenje evidence o uporabljenih iskalnih nizih, datumih iskanja in številu najdenih zadetkov v posameznih bazah. ***<u>Kritična evalvacija in sinteza virov (veljavnost in zanesljivost)</u>*** o Določitev kriterijev za vključitev/izključitev: – Verodostojnost vira: • Preverjanje ugleda avtorjev ali inštitucij (npr. akademske kvalifikacije, prejšnje publikacije, ugled univerze/raziskovalne institucije). • ugotavljanje, kje je bil vir objavljen (recenzirana revija, ugledna založba, konferenčni zbornik). – Metodološka zanesljivost in veljavnost: • Kritično presojanje metodologije vsake študije: Kakšne metode so bile uporabljene? Ali so bile ustrezne za raziskovalna vprašanja? Ali so bili vzorci ustrezni? Ali so rezultati zanesljivi? • Ocena pristranskost: Ali so avtorji priznali morebitne omejitve svoje raziskave ali pristranskosti? – Relevantnost za raziskovalno vprašanje: • Kako neposredno in pomembno vir prispeva k razumevanju projektnega raziskovalnega vprašanja? Ali prinaša nove spoznanja ali potrjuje že obstoječe? o Kritična sinteza: – Namesto zgolj povzemanja vsakega vira, bomo sintetizirali informacije. Povezava ugotovitev različnih avtorjev, identificiranje podobnosti, razlik, nedoslednosti in vrzeli v obstoječi literaturi. – Prepoznavanje ključnih teoretičnih okvirov, metodoloških pristopov in empirični ugotovitev, ki so se pojavili v literaturi. **DS3: analiza politike socialnega varstva in zakonodaje** **1. Sistematičen izbor in iskanje dokumentov** - Definiranje iskalnih strategij (opredelitev ključnih besed in iskalnih nizov)

		- Opredelitev časovnega obdobja - Pridobivanje dokumentov iz uradnih virov (npr. spletne strani državnih organov, Uradni list, Pravno-informacijski sistem Republike Slovenije (PISRS)). - Omogočanje sledljivosti: vsak dokument bo jasno označen z virom (URL, datum dostopa) **DS4: analiza integracijske politike** **1. Sistematičen izbor in zbiranje dokumentov** - Jasni kriteriji izbora: Pred začetkom analize bomo natančno opredelili kriterije za vključitev in izključitev dokumentov (npr. časovno obdobje, tip dokumenta, institucija izdajateljica, relevantnost za raziskovalna vprašanja). To bo zagotovilo, da bodo vključeni le relevantni in verodostojni viri. - Standardiziran postopek zbiranja: Uporabili bomo standardiziran postopek za iskanje in pridobivanje dokumentov iz uradnih in zanesljivih virov (npr. spletne strani državnih organov, uradni list). Dokumentirali bomo strategije iskanja in ključne besede. - Sledenje izvoru: Vsak dokument bo jasno označen z virom (URL, datum dostopa) in datumom objave, kar omogoča preverljivost in sledenje. **2. Standardizacija in usposabljanje analitikov** - Razvoj kodirnega protokola, ki bo vseboval: o Definicije vseh ključnih konceptov in spremenljivk, ki jih bomo iskali v dokumentih. o Smernice za kategorizacijo in klasifikacijo podatkov. **DS5: Analiza politik večkulturnosti** **1. Sistematičen izbor in zbiranje dokumentov** - Jasni kriteriji izbora: Pred začetkom analize bomo natančno opredelili kriterije za vključitev in izključitev dokumentov (npr. časovno obdobje, tip dokumenta, institucija izdajateljica, relevantnost za raziskovalna vprašanja). To bo zagotovilo, da bodo vključeni le relevantni in verodostojni viri. - Standardiziran postopek zbiranja: Uporabili bomo standardiziran postopek za iskanje in pridobivanje dokumentov iz uradnih in zanesljivih virov (npr. spletne strani državnih organov, uradni list). Dokumentirali bomo strategije iskanja in ključne besede. - Sledenje izvoru: Vsak dokument bo jasno označen z virom (URL, datum dostopa) in datumom objave, kar omogoča preverljivost in sledenje. **2. Standardizacija in usposabljanje analitikov** - Razvoj kodirnega protokola, ki bo vseboval: o Definicije vseh ključnih konceptov in spremenljivk, ki jih bomo iskali v dokumentih. o Smernice za kategorizacijo in klasifikacijo

		podatkov. **DS6: Statistični pregled - položaj priseljencev v državi blaginje** Številčne podatke o upravičencih in prejemnikih denarnih dodatkov bomo pridobili od pristojnih državnih institucij (, ki so odgovorne za zbiranje teh podatkov in so zakonsko regulirane pri zbiranju in hranjenju podatkov. **DS7: Anketa med prebivalci Slovenije** Za zagotovitev zanesljivosti in primerljivosti podatkov zbranih z anketo se bo uporabil večstopenjski sistem zagotavljanja kakovosti podatkov: - vprašalnik bo programiran z logičnimi filtri in obveznimi odgovori; - izvajale se bodo avtomatske kontrole (prehitro izpolnjevanje, straight-lining, attention check vprašanja, duplikati, logične nedoslednosti); nekakovostno izpolnjene ankete bodo izločene. - po zaključku bodo podatki očiščeni; izračunale se bodo metrike kakovosti (npr. mediana časa, deleži izločitev) ter izvedeno bo uteževanje za izboljšanje reprezentativnosti. **DS8: analiza medijskega poročanja** **1. Sistematično iskanje in izbira virov** - **Zagotovitev sistematičnega iskanja:** o Definiranje iskalnih strategij (opredelitev ključnih besed, iskalnih nizov, ki so relevantni za raziskovalno vprašanje). o Določitev podatkovnih baz in platform za iskanje medijskih besedil. o Opredelitev časovnega obdobja analize. - **Dokumentiranje procesa iskanja:** Vodenje evidence o uporabljenih iskalnih nizih, datumih iskanja in številu najdenih zadetkov v posameznih bazah. - **Določitev kriterijev za vključitev/izključitev** **2. Sistematičen izbor in iskanje dokumentov** o Definiranje iskalnih strategij (opredelitev ključnih besed in iskalnih nizov) o Opredelitev časovnega obdobja o Pridobivanje dokumentov iz uradnih virov (kliping agencija). o Omogočanje sledljivosti: vsak dokument bo jasno označen z datumom objave in imenom medija o Jasni kriteriji izbora: Pred začetkom analize bomo natančno opredelili kriterije za vključitev in izključitev dokumentov (npr. časovno obdobje, vsebinska (ne)primernost medijskega besedila, medijska izdajateljica, relevantnost za raziskovalna vprašanja). To bo zagotovilo, da bodo vključeni le relevantni in verodostojni viri. **3. Standardizacija in usposabljanje analitikov** Razvoj kodirnega protokola, ki bo vseboval:

		○ Definicije vseh ključnih konceptov in spremenljivk, ki jih bomo iskali v dokumentih. ○ Smernice za kategorizacijo in klasifikacijo (analizo) podatkov – delov besedil. ○ V primeru večjega števila koderjev_k – postopek zanesljivosti, primerljivosti in usklajenosti koderjev_k v kodirnem procesu.
4.	**Etični in pravni vidiki**	
4.1	**Ali obstajajo etična ali pravna vprašanja, ki bi lahko vplivala na deljenje podatkov?**	x Da ☐ Ne Za uporabo mikropodatkov SURS v DS6 je v obravnavi vloga za etično presojo. Pred začetkom izvajanja DS7 bo opravljena ustrezna etična presoja, ki bo obravnavala varstvo osebnih podatkov, obveščanje sodelujočih in pogoje ravnanja z zbranimi podatki.
4.2	**Ali boste med izvajanjem projekta obdelovali oz. hranili osebne podatke?**	x Da ☐Ne
4.3	**Ali bodo med projektom ustvarjene oz. ponovno uporabljene posebne vrste osebnih podatkov?**	☐ Da x Ne
4.4	**Kako boste uredili lastništvo avtorskih pravic in pravic intelektualne lastnine podatkov, ki jih boste ustvarili ali ponovno uporabili?**	Podatkom bo dodeljena licenca CC-BY; lastnik ustvarjenih podatkov je INV, če ni drugače določeno.
5.	**Drugi raziskovalni rezultati**	
5.1	**Ali boste poleg podatkov ustvarili ali ponovno uporabili tudi druge raziskovalne rezultate?**	☐ Da x Ne
6.	**Finančna sredstva**	
6.1	**Kakšni bodo stroški ravnanja s podatki in drugimi rezultati projekta po načelih FAIR in kako bodo kriti?**	Stroški ravnanja z raziskovalnimi podatki v skladu z načeli FAIR v okviru projekta bodo omejeni in pretežno posredni, saj projekt temelji predvsem na sekundarnih podatkih ter uporablja obstoječo institucionalno infrastrukturo in zaupanja vredne odprtodostopne repozitorije. Neposredni stroški bodo zajemali:

		– čas raziskovalnega osebja za pripravo podatkov za deljenje (čiščenje, anonimizacija, standardizacija formatov, priprava metapodatkov in dokumentacije »readme«); – pripravo podatkovnih paketov za deponiranje v repozitorijih (npr. Zenodo, ADP), vključno z dodelitvijo trajnih identifikatorjev (DOI). Posredni stroški bodo vključevali: – uporabo obstoječe IT-infrastrukture raziskovalne organizacije (strežniški prostor, varnostno kopiranje, osnovna IT-podpora); – uporabo programske opreme, ki je že zagotovljena v okviru institucionalnih licenc (npr. MaxQDA, Excel); – podporo podatkovnega svetovanja na ravni raziskovalne organizacije. Dodatni stroški hrambe ali objave podatkov niso predvideni, saj izbrani repozitoriji (Zenodo, Arhiv družboslovnih podatkov) omogočajo brezplačno dolgoročno hrambo raziskovalnih podatkov in dodelitev DOI. Stroški ravnanja z raziskovalnimi podatki bodo kriti iz projektnih sredstev (predvsem v okviru stroškov dela raziskovalnega osebja) ter iz sredstev stabilnega financiranja raziskovalne organizacije, namenjenih zagotavljanju raziskovalne infrastrukture in podpore odprti znanosti.
6.2	**Kdo bo odgovorna oseba za ravnanje z raziskovalnimi podatki pri projektu?**	Antonija Todić (podatkovna svetovalka, INV)

Uporabljeni viri:

- *Anotirana predloga načrta za ravnanje s raziskovalnimi podatki za projekte Obzorja Evropa.* CTK UL. Dostopno na: https://dirrosdata.ctk.uni-lj.si/raziskovalni-podatki/nacrt-ravnanja-z raziskovalnimi-podatki/.
- Bezjak, Sonja (ur.) (2024). *Spoznaj FAIR: Priročnik o odprti znanosti v Sloveniji*. Univerza na Primorskem. Dostopno na: https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-293-328-9.pdf. - *Horizon Europe Data management plan template*. Dostopno na: https://www.openaire.eu/images/Guides/HORIZON_EUROPE_Data-Management-Plan Template.pdf.
- *NWO Template Data management plan*. Dostopno na: https://www.nwo.nl/en/research data-management.

Verzija dokumenta: 1.1
Datum: 18. 9. 2026